

Stefan Löfven: Jultal 2016

Talare
Stefan Löfven
Statsminister

Datum
17 december 2016

Plats
Enköping

1 Vänner,
julen är gemenskapens högtid. Vi försöker samlas med nära och kära, och även till den som inte har någon, vill vi säga: ”Du är inte ensam.”

5 För mig har det budskapet alltid varit viktigt.

När jag kom till Sunnersta som barn, så kom jag till något större än gemenskapen hos en ny familj. Jag kom till en samhällsgemenskap, där många fler människor än mina syskon och fosterföräldrar arbetade för att jag skulle
10 färdas väl genom livet.

Det är den gemenskapen som gjort att jag står här idag.

15 Det är en gemenskap som kan växa i byar och bostadsområden, och som ofta tar sig uttryck i föreningslivet.

Som Nordvärmlands FF. När byns enda matbutik hotades av nedläggning, startade de Nordvärmlands Livs – med egen hemleverans av matkassar.

20

Som organisationen Hela Människan här i Enköping, vars arbete drogs igång av Börje Blidstam, när han såg människor frysa på just de här gatorna. Nu driver de dagcenter och hembärke, och förra månaden firade de att de hjälpt våra medmänniskor i Enköping i 40 år. Jag önskar att jag kunde varit med!

25

Som IFK Trollhättan, som nu arbetar för att läka och samla sin bygd efter den rasistiska attacken på skolan Kronan där tre människor mördades. De anordnar turneringar, spontanidrott för barn och deras familjer, och mötesplatser för socialt utsatta kvinnor.

30

Så skapas, även i mörka tider, en samhällsgemenskap. Det är bland det finaste Sverige har.

35

Och det är ju alla dessa små gemenskaper, som tillsammans bildar den större gemenskap vi med stolthet kallar Sverige. Den måste vi ta till vara på.

40

Men idag är det så många, i allt från förort till bruksort, som känner en oro och rädsla för samhällsutvecklingen, som tycker att den här gemenskapen börjar vittra sönder, samtidigt som politikerna verksamma i Stockholms innerstad inte ser deras verklighet.

45

Jag minns det själv när jag reste runt under finanskrisen, och träffade industriarbetare som precis skulle få berätta för sina familjer att de blivit av med jobbet.

50

Jag mötte en så stor sorg, ilska och vrede. Men så kom jag tillbaka till Stockholm – och det var som inget hade hänt! ”Är det kris?” frågade folk. Och trots att vi tog kontakt med den borgerliga näringsministern gång på gång, för att tala om hur vi kunde rädda så många jobb som möjligt, så visade regeringen bara att de gav blanka fan i vad som hände med mina arbetskamrater ute i landet.

55

Det glömmer jag aldrig.

Vänner,

det är dags att stärka gemenskapen mellan stad och land, som Sverige har försummat i decennier. Det är dags att förstå att ingen del av landet är tärande, utan att vi alla är närande till det vi vill kalla Sverige.

65

Det som krävs nu är ett samhällsbygge, som gör att vi alla kan leva som fria, jämlika och förhoppningsfulla individer, oavsett om vi växer upp i en by i Sollefteå, på en gård i Skivarp, eller i Sollentunas höghus.

Och jag skulle vilja beskriva det här samhällsbygget, genom hela vägen fram till ålderdomen, med början i barndomen.

Vi vill investera i jämlikheten mellan barn.

Därför har vi ökat stödet till ensamstående föräldrar i hela landet, gjort tandvården kostnadsfri upp till 23 år, infört glasögonbidrag och gjort medicin kostnadsfri för barn.

75

Men det viktigaste är skolan. Och i år har vi fått glädjetecken i internationella rapporter, som visar att kunskapsresultaten vänt uppåt. Runt om i Sverige finns nu rektorer, lärare och elever som kan ta jullov med lite extra stolthet. Det är ni värda!

80

Men vi är långt från mål. Om höjningen av kunskapsresultaten vore ett Vasalopp, har vi nog bara kommit till Mångsbodarna, med sex och en halv friska mil kvar till Mora!

85

Och PISA-undersökningen visar att även om skolresultaten förbättras, så blir ojämlikheten värre. Går du i en skola i ett utsatt område, eller kommer från en familj utan studievana, då har du det som allra svårast i den svenska skolan.

90 Det är ju fullständigt ovärdigt.

Att barn från olika bakgrund möts i skolan och får lika möjligheter, det är ju själva grunden för sammanhållningen i vårt samhälle. Det får vi aldrig förlora!

95

Det är faktiskt barnen på Grillbyskolans lågstadium som har gjort dekorationerna till granarna här på scen. Är de inte värda en applåd?

100 Och det är just för skolbarnen i de yngsta åldrarna, som vi har lanserat en nationell lågstadiesatsning, som ger alla barn större möjligheter att hamna rätt från början.

Vi ger också större stöd till de skolor som har störst behov.

105 Och när vi nu satsar på skolan, så ska vi även se till att de pengarna faktiskt går till fler lärare och bättre skolor – inte till höga vinstutdelningar. Skolans nya resurser ska bli till barnens vinst – inte bolagens!

Och är det något många skolor runt om i landet tampas med, så är det bristen på utbildade och legitimerade lärare.

115 Det är därför vi bygger ut lärarutbildningen, ger lärarna större möjligheter att prioritera barnen framför byråkratin, och stärker möjligheterna att höja sin lön och göra karriär.

Och nu söker fler till lärarutbildningen, och fler lärare stannar i yrket. Men Sverige behöver ännu fler som är redo att axla ansvaret.

120

Så, vill du lyfta dig själv – studera och bli lärd. Vill du lyfta hela Sverige – studera och bli lärare!

125 Men de här barnen, ska ju sen kliva ut på en arbetsmarknad som har skyhöga krav på utbildning och färdigheter. Och just nu får larmrapporter nästan dagligen från arbetsplatser runt om i landet: Vi hittar inte rätt utbildat folk!

130 Det är därför Sverige just nu kan ha över 100 000 lediga jobb, samtidigt som över 300 000 söker arbete. Det är inte bara en allvarlig situation, det är en absurd situation!

135 Därför skapar vi ett kunskapslyft som kommer att innebära minst 68 000 fler utbildningsmöjligheter, på vuxenutbildningar, yrkesutbildningar, och på högskolor i hela landet.

Och det finns det som ibland lite föraktfullt kallar de här högskolorna för ”bygdehögskolor”. Det är kunskapsfientligt, på så många sätt att hälften vore nog.

140

Forskningen visar ju att närheten påverkar när unga ska börja studera. Och vi kan väl inte bygga en kunskapsnation där bara storstädernas barn pluggar vidare?

145 Vänner, detta är inga ”bygdehögskolor”. De är avgörande byggstenar för Sveriges framtid!

150 Samtidigt rustar vi upp den gymnasiala yrkesutbildningen, gör Komvux till en rättighet i hela landet, och ser till att unga får möjlighet till studier, arbete eller praktik inom senast 90 dagar.

Vårt budskap till unga står fast: Du ska aldrig, aldrig lämnas i
155 långtidsarbetslöshet, din plats är här, med oss, i arbete och gemenskap.

Studier i hela landet kommer också vara avgörande för att bryta segregationen.

160 Under förra året fattade jag beslut i migrationspolitiken, som gör att färre nu söker sig till Sverige och fler till andra europeiska länder. Det var svåra beslut, men beslut jag står för, som har gjort skillnad för Sveriges möjlighet till ett bra mottagande.

165 Men uppgiften slutar inte där. Vi måste nu se till att de som får stanna i Sverige, så fort som möjligt kan arbeta och vara del av en gemenskap.

Det kräver att vi gör upp med tidigare års segregering, passivering och diskriminering. Att vi rustar med språk, med snabbspår in i arbete för de som
170 har kunskaper som behövs i Sverige, och jobb med enklare krav – men till löner som går att leva på.

Socialdemokratin kommer stå upp för en utav sina urgamla principer: Alla som kan jobba ska jobba. Och Sveriges segregation måste brytas – innan
175 segregationen bryter sönder Sverige.

Vänner,
efter skolan och studierna så fortsätter resan genom livet. Och för många
180 kommer suget att pröva sina vingar, kanske också driva företag. Och det finns så många möjligheter i det här landet!

Se till matproduktionen! Den spelar en livsavgörande roll för samhället – både bildligt och bokstavligt talat, den sysselsätter hundratusentals människor, och
185 den innehåller en fantastisk potential!

Därför kommer regeringen inom kort presentera Sveriges första livsmedelsstrategi,
190 som syftar till att öka matproduktionen och exporten. Svensk ost, skinka och sill är helt enkelt för god för att inte dela med sig av!

Och se till alla destinationer!
195

Under 2015 ökade turismen i Sverige dubbelt så mycket som snittet för övriga Europa. Här i Enköping görs nu stora satsningar för att öppna upp Fjärdhundraland för internationell turism.

200 Jag har hört att det kallas för ”Sveriges Toscana”, det är bra det – i Sverige siktar vi högt!

Och vänner, se till skogen!
205

Trä- och Möbelföretagen brukar anställa ungefär 1 000 personer om året. I år har de anställt 2 000 – bara i Småland. Sverige är nu den tredje största exportören av massa, papper och sågade trävaror i världen, och nu väcks intresset för helt nya innovationer i trä: Material till fordon. Medicinska
210 implantat. Nya batterier. Klimatsmarta hus.

Skogen är en nyckel till att lämna det oljebaserade samhället – och det skapar jobb. Därför kommer också regeringen under 2017 ta fram Sveriges första nationella skogsprogram.
215

Som Enköpings stolthet Anna Lindh sa, när hon pekade på arbetslösheten och klimathotet: ”Av två problem, gör vi en möjlighet!”

220 Och jag har många minnen i den här staden, från när Bahco lade ned för 10 år sedan. Jag pratade med många anställda, och det kändes som en del av själen i svensk verkstadsindustri gått förlorad.

Men just genom klimatomställningen, automatiseringen och digitaliseringen
225 öppnar sig nu nya möjligheter för svensk industri att komma tillbaka.

Därför att när den globala ekonomin konkurrerar med kunskap och innovation, och inte låga löner, då vinner vi. Som hos Atlas Copco Secoroc, 230 som nu flyttar produktionen av borrhuvor från Sydafrika till Fagersta. Som hos Thermia, som flyttar framställningen av värmepumpar från Polen till Arvika. Som hos Stiga, som flyttar tillverkningen av pulkor från Kina till Eskilstuna.

Och 2016 kan bli det första året sedan 70-talet, när mer tillverkningsindustri 235 flyttar hem till Sverige, än bort från Sverige.

Samtidigt arbetar regeringen för att svenska löner ska gälla i Sverige. Vi river upp lex Laval och tar striden mot oppositionens krav på sänkta löner.

240 Sverige ska inte leda ett lönesänkingsrace mot botten. Vi ska leda ett innovationsrace mot toppen!

Och allt fler landsbygdsföretag tar nu chansen att bli ”born global” – och går 245 direkt ut på den globala marknaden.

Därför ökar vi nu Sveriges närvaro på globala exportmarknader, och upprättar sex regionala exportcenter, i Skåne, Västra Götaland, Kronoberg, Östergötland, Dalarna och Västerbotten.

250

Samtidigt ökar vi på järnvägsunderhållet, så att fler varor från hela Sverige kan ta sig ut i världen.

Vårt budskap till svenska entreprenörer är enkelt: Våga ta språnget! Jag vet att ni 255 är redo att slå världen med häpnad!

Men jag vet också att många som arbetar och verkar ute i landet, ofta ställer sig frågan: Var är staten? Var är arbetsförmedlingen, försäkringskassan, 260 skattekontoret? Var är tillgången till den grundläggande infrastruktur som krävs, för att vi ska kunna jobba och leva?

Statens arbete har styrts av vad som har varit rationellt för enskilda verksamheter – inte vad som har varit rationellt för att hela landet ska leva. Det måste vi ändra

på.

Regeringen har redan börjat flytta fler statliga myndigheter ut i landet.

270 Nu höjer vi Sveriges digitala ambitioner så att över en halv miljon fler svenskar ska få tillgång till 100 megabits bredband inom fyra år. Inom kort kommer bostad- och digitaliseringsminister Peter Eriksson också presentera den nya bredbandsstrategin där vi slår fast en färdplan för ett helt uppkopplat Sverige.

275 Jag ger också civilminister Ardalan Shekarabi i uppgift att säkra att varje enskild medborgare ska ha tillgång till grundläggande statlig service, oavsett var i landet du bor.

280 Detta måste vara principen Sverige lever efter. Service ska finnas tillgänglig för alla medborgare. Bara så kan hela landet leva!

Och så kommer vi då mot slutet av vår livsresa, till ålderdomen. Och jag tror det behövs tre saker för att säkra en trygg ålderdom i hela landet.

285

För det första: En trygg hälsa.

290 Idag finns förödande skillnader i sjukvården, beroende på var du bor. Se bara till bröstcancervården. På ett sjukhus kan det vara fem gånger längre tid mellan remiss och behandling, jämfört med ett annat. Så kan vi inte ha det!

Det är därför vi satsar 10 välfärds miljarder i hela landet, för att stärka inte minst sjukvården och den sociala omsorgen. Men vi gör också en specifik satsning för bättre cancervård i hela landet.

295

Om du får det där fruktansvärda beskedet, så ska du veta att du får snabbast möjliga behandling, oavsett var du bor. Det är inte bara en fråga om rättvisa. Det är en fråga om liv och död.

300

För det andra, krävs ett tryggt boende.

Vi tillför nu pengar så det kan byggas fler bostäder för äldre, och gör en

305 miljardsatsning för fler anställda inom äldreomsorgen.

Men människor runt om i Sverige måste också kunna känna sig trygga med att polisen kommer när de behöver dem.

310 Nu ökar vi resurserna till polisen, och arbetar för att få ut fler poliser till lokalområdena. Om polisorganisationen inte levererar det resultat som förväntas, så är det organisationen som måste förändras - inte medborgarnas krav på en stark polis.

315

För det tredje, krävs en trygg ekonomi, inte minst för de äldre kvinnor som jobbat deltid, varit hemma med barnen, eller vårdat sina sjuka föräldrar.

320 Sedan valet har vi prioriterat pensionärernas ekonomi. Vi har gjort tandvården billigare, bostadstillägget bättre, inför gratis primärvård för alla över 85, och börjat sluta klyftan i beskattning mellan lön och pension.

Och sedan vi tog makten har den genomsnittlige pensionären fått 500 kronor mer i plånboken varje månad – och vid årsskiftet höjs garanti- och inkomstpensionen med i genomsnitt 280 kronor till.

325

Men det räcker inte. Vi ska fortsätta att förbättra ekonomin för de pensionärer som har det tuffast, och steg för steg göra så att lön och pension beskattas lika.

330

Den respekten ska vi visa för de som byggt landet.

Vänner, nu ger Sverige styrkebesked: Ungdomsarbetslösheten är den lägsta på 13 år, vi har den högsta tillväxten i Norden, och sedan den här regeringen tillträdde har 120 000 fler människor kunnat gå till jobbet.

335

Och jag vägrar se att de resurser som skapas nu, ska gå till skattesänkningar för de allra rikaste, samtidigt som vanligt folk ska nöja sig med nedskärningar och sänkta löner.

340

Nej, resurserna ska gå till ett samhällsbygge som gör att hela landet kan leva.

Den svenska modellen ska inte avvecklas, den ska utvecklas!

345

Så till dig som tvivlar på framtiden, som tycker att politiken inte kan göra skillnad,

350 så vill jag svara: Ge inte upp. Vi har en lång väg att gå, men det är möjligt att skapa ett samhällsbygge där alla känner sin del, och ser sina egna livsmöjligheter förbättras. Men vi måste göra det tillsammans. Bara den samhällsförändring som skapas gemensamt blir uthållig och stark.

Och mitt budskap, i juletider och i alla tider, är det jag burit med mig hela livet:

355 Du är inte ensam.

Tack för att ni har lyssnat – och god jul!

Taggar

360 2010-tal, 2016, Jultal, Man, Socialdemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lofven-jultal-2016>

365

370

375

380